

Priekšlikumu un komentāru apkopojums par konsultāciju dokumentu par grozījumiem elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā

12.06.2025

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
I. Jautājumi, par kuriem vienošanās ir panākta				
1.	2. Metodikā lietoti šādi termini un mērvienības: (..) 2.9. pārvades sistēmas lietotāji – šīs metodikas izpratnē elektroenerģijas sadales sistēmas operatori, galalietotāji un ražotāji, kuru elektroietaisies tieši pieslēgtas pārvades sistēmai vai kuri izmanto elektroenerģijas uzkrātuvi, lai nodotu elektroenerģiju pārvades sistēmā;	AS “Augstsprieguma tīkls” Regulatora lēmuma projekta “Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2022.gada 29.augusta lēmumā Nr.1/18 “Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika”” (turpmāk – Grozījumu projekts) 1.3.apakšpunktā ietvertais Regulatora 2022.gada 29.augusta lēmuma Nr.1/18 “Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Metodika)	Ņemts vērā. Precizēts atbilstoši otrajam piedāvājumam.	2. Metodikā lietoti šādi termini un mērvienības: (..) 2.9. pārvades sistēmas lietotāji – šīs metodikas izpratnē elektroenerģijas sadales sistēmas operatori, galalietotāji, ražotāji un elektroenerģijas uzkrātuves operatori, kuru elektroietaisies tieši pieslēgtas pārvades sistēmai;

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		2.9.apakšpunkts aiz vāriem “nodotu elektroenerģiju pārvades sistēmā” būtu papildināms ar vārdiem “vai saņemtu elektroenerģiju no pārvades sistēmas”. Vai arī: Grozījumu projekta 1.3.apakšpunktā ietvertais Metodikas 2.9.apakšpunkts būtu izsakāms šādā redakcijā: <i>“2.9. pārvades sistēmas lietotāji – šīs metodikas izpratnē elektroenerģijas sadales sistēmas operatori, galalietotāji, ražotāji vai elektroenerģijas uzkrātuves operatori, kuru elektroietaisies tieši pieslēgtas pārvades sistēmai”.</i>		
2.	21. Ieņēmumu un izdevumu saldo par kompensācijām par tranzīta plūsmām tiek aprēķināts saskaņā ar šādu formulu: $I_{\text{komp tr}} = I_{\text{ENTSO-E komp tr}} + I_{\text{ne-EEZ komp tr}} - I_{\text{zud tr, kur}}$	AS “Augstsprieguma tīkls” Saistībā ar aktualitātes zaudēšanu AS “Augstsprieguma tīkls” lūdz Metodikas 21.punktā svītrot apzīmējumu “$I_{\text{ne-EEZ komp tr}}$” (ieņēmumu un izdevumu saldo par savstarpēju elektroenerģijas tranzīta plūsmu	Ņemts vērā.	21. Ieņēmumu un izdevumu saldo par kompensācijām par tranzīta plūsmām tiek aprēķināts saskaņā ar šādu formulu: $I_{\text{komp tr}} = I_{\text{ENTSO-E komp tr}} - I_{\text{zud tr, kur}}$

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	IENTSO-E komp tr – ieņēmumu un izdevumu saldo par savstarpēju elektroenerģijas tranzīta plūsmu nodrošināšanu starp Eiropas Ekonomiskās zonas (EEZ) valstu pārvades sistēmas operatoriem atbilstoši Eiropas pārvades sistēmu operatoru asociācijas (ETNSO-E) elektroenerģijas tranzīta plūsmu radīto zudumu kompensācijas metodikai [EUR]; Ine-EEZ komp tr – ieņēmumu un izdevumu saldo par savstarpēju elektroenerģijas tranzīta plūsmu nodrošināšanu ar valstu, kas neietilpst EEZ, pārvades sistēmas operatoriem [EUR]; Izud tr – elektroenerģijas izmaksas tranzīta zudumu segšanai [EUR].	nodrošināšanu ar valstu, kas neietilpst EEZ, pārvades sistēmas operatoriem [EUR].		IENTSO-E komp tr – ieņēmumu un izdevumu saldo par savstarpēju elektroenerģijas tranzīta plūsmu nodrošināšanu starp Eiropas Ekonomiskās zonas (EEZ) valstu pārvades sistēmas operatoriem atbilstoši Eiropas pārvades sistēmu operatoru asociācijas (ETNSO-E) elektroenerģijas tranzīta plūsmu radīto zudumu kompensācijas metodikai [EUR]; Izud tr – elektroenerģijas izmaksas tranzīta zudumu segšanai [EUR].
3.	28.2. starpību starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām vai paredzamajām (ja iepriekšējā tarifu periodā ir pārskatītas plānotās izmaksas) tehnoloģiskā	AS “Augstsprieguma tīkls” Ievērojot konsultāciju dokumentā minēto par pārvades sistēmas zudumu apjomu un izmaksu iespējamo kontroli,	Ņemts vērā. Regulators paskaidro, ka viedokli par elektroenerģijas zudumu iepirkšanu jau sniedza AS “Augstsprieguma tīkls”	28.2. starpību starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām vai paredzamajām (ja iepriekšējā tarifu periodā ir pārskatītas plānotās izmaksas) tehnoloģiskā

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	procesa nodrošināšanas un elektroenerģijas zudumu izmaksām, ko nosaka, ņemot vērā faktisko elektroenerģijas cenu noslēgtajos tarifu perioda mēnešos un aprēķina brīdī prognozēto elektroenerģijas cenu pārējiem tarifu perioda mēnešiem. Nosakot tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un elektroenerģijas zudumu izmaksu starpību, aprēķinos izmanto faktisko elektroenerģijas zudumu daudzumu, kas nepārsniedz apstiprināto uz attiecīgo tarifu periodu attiecināmo elektroenerģijas zudumu daudzumu;	AS “Augstsprieguma tīkls” lūdz koriģēt Metodikas 28.2.apakšpunkta redakciju, nosakot, ka starpību starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām vai paredzamajām (ja iepriekšējā tarifu periodā ir pārskatītas plānotās izmaksas) tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un elektroenerģijas zudumu izmaksām aprēķina, ņemot vērā arī to faktisko elektroenerģijas zudumu daudzumu, kas pārsniedz apstiprināto uz attiecīgo tarifu periodu attiecināmo elektroenerģijas zudumu daudzumu. Turklāt, ņemot vērā, ka zudumu un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas izmaksas ir ļoti būtiska pārvades sistēmas pakalpojuma daļa, Grozījumu projektā būtu jāparedz pieeja, ka AS “Augstsprieguma tīkls” pirms citas elektroenerģijas iegādes mehānisma izvēles, kas atšķiras no AS “Augstsprieguma	Regulatora 2024.gada 3.jūlija un 2024.gada 1.novembra vēstulē. Regulators pārvades sistēmas operatora tehnoloģiski un ekonomiski pamatotās izmaksas, kas nepieciešamas efektīvai pārvades sistēmas pakalpojuma sniegšanai, vērtēs atbilstoši Metodikā noteiktajam. Savukārt AS “Augstsprieguma tīkls” kā gādīgam un rūpīgam saimniekam jāveic visas nepieciešamās darbības, kas nodrošinātu pēc iespējas zemākas zudumu un tehnoloģiskā procesa izmaksas.	procesa nodrošināšanas un elektroenerģijas zudumu izmaksām, ko nosaka, ņemot vērā faktisko elektroenerģijas cenu noslēgtajos tarifu perioda mēnešos un aprēķina brīdī prognozēto elektroenerģijas cenu pārējiem tarifu perioda mēnešiem. Nosakot tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un elektroenerģijas zudumu izmaksu starpību, aprēķinos izmanto faktisko elektroenerģijas zudumu daudzumu, kas nepārsniedz apstiprināto, uz attiecīgo tarifu periodu attiecināmo elektroenerģijas zudumu daudzumu. Pārvades sistēmas operatoram ir tiesības ņemt vērā elektroenerģijas zudumu daudzumu faktiskajā apmērā, ja pārvades sistēmas operators iesniedz attiecīgu pamatojumu un daudzuma izmaiņas ir saistītas ar tehnoloģisko procesu nodrošināšanu.

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		tīkls” ilggadējās prakses veikt elektroenerģijas iegādi elektroenerģijas biržā, saņem saskaņojumu no Regulatora. Kā alternatīvu minētajam AS “Augstsprieguma tīkls” lūdz Regulatoru skaidrot, kā tiktu vērtēta atšķirīgas enerģijas iegādes stratēģijas pamatotība.		
4.	Grozījumu projekts.	AS “Augstsprieguma tīkls” Grozījumu projektā paredzēts izdalīt elektroenerģijas pārvades sistēmas lietotāju grupas ar elektroietaišu piederības robežu 330 kV līnijas un 330 kV kopnes. Līdz šim AS “Augstsprieguma tīkls” 2024/2025.gadā izsniedza tehniskās prasības sešiem lietotājiem (galvenokārt, P2X projekti) par potenciālo pieslēgumu izbūvi ar elektroietaišu piederības robežu 330 kV kopnes. Lai gan nevienā no šiem projektiem nav uzsākti pieslēguma ierīkošanas darbi un šā iemesla dēļ nav viennozīmīgi nosakāmi šo projektu ieviešanas	Ņemts vērā.	Ievērojot iepriekšminēto, Grozījumu projektā tiek labots 9., 10., 39., 44., 45., 47., 50., 51., 51. ¹ , 54., 57., 58. un 58. ¹ punkts, kā arī 39.1., 39.2., 39.3. un 39.4.apakšpunkts un dzēsts 39.5.apakšpunkts, kā arī 47. ¹ , 50. ¹ , 54. ¹ un 57. ¹ punkts.

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		termiņi, šāda apmēra projektu attīstītāji ir izteikuši ierosinājumu izdalīt lietotāju grupu ar pieslēgumu 330kV sprieguma līmenī. Tehniski un ekonomiski pamatots, AS “Augstsprieguma tīkls” ieskatā, ir risinājums, nosakot elektroietaišu piederības robežu 330kV kopnēs, jo 330kV līniju robežas gadījumā AS “Augstsprieguma tīkls” būtu jāuztur aktīvi (piemēram, līnijas), kas kalpo pakalpojuma nodrošināšanai tikai vienam lietotājam, t.i., šie aktīvi netiek izmantoti sistēmas darbībai plašākā nozīmē. Ievērojot iepriekš minēto, AS “Augstsprieguma tīkls” aicina Grozījumu projektā neparedzēt lietotāju grupu ar elektroietaišu piederības robežu 330 kV līnijas.		

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
II. Jautājumi, par kuriem vienošanās nav panākta				
5.	12. Pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksu efektivitāti nosaka, izmantojot šādu formulu: $I_{PSO\ ef} = (I_{kap} + I_{ekspl}) \times K_{ef},$ kur: K_{ef} – izmaksu efektivitātes koeficients, kas tiek noteikts 50 procentu apmērā no nākamā kalendārā gada Latvijas Bankas prognozētā patēriņu cenu indeksa (inflācijas), kas seko efektivitātes noteikšanas gadam. Efektivitātes koeficienta vērtība nevar būt mazāka par nulli un lielāka par 1,5 procentiem. 2. Metodikā lietoti šādi termini un mērvienības: (..) 2.7.¹ izmaksu efektivitāte – izmaksu ietaupījuma apmērs, kuru regulatīvā perioda ietvaros komersants spēj sasniegt, uzlabojot saimnieciskās darbības efektivitāti;	AS “Augstsprieguma tīkls” Grozījumu projektā mainīta līdzšinējā pieeja attiecībā uz efektivitātes koeficienta noteikšanu, paredzot, ka tas turpmāk tiks noteikts 50% apmērā no nākamā kalendārā gada Latvijas Bankas prognozētā patēriņa cenu indeksa (inflācijas). Konsultāciju dokumentā nav sniegts pamatojums patēriņu cenu indeksa (inflācijas) izmantošanai, kā arī nav skaidra inflācijas korelācija ar komersanta spēju samazināt izmaksas, paaugstinot saimnieciskās darbības efektivitāti. Līdz ar to AS “Augstsprieguma tīkls” aicina Regulatoru atkārtoti izvērtēt izvēlētais pieejas pamatotību un apsvērt iespēju Grozījumu projektā noteikt fiksētu efektivitātes koeficientu,	Nav ņemts vērā. Izvērtējot līdzšinējo efektivitātes noteikšanas ietvaru, Regulators secināja, ka spēkā esošais regulējums, kas paredz komersantiem pašiem noteikt efektivitātes koeficienta vērtību, nemotivē tos veikt pasākumus saimnieciskās darbības uzlabošanai. Ņemot vērā iepriekš minēto un citu valstu pieredzi efektivitātes noteikšanā, ir izstrādāts vienotas pieejas modelis efektivitātes noteikšanai, kas ir vienkāršāks, caurredzamāks un neprasa ne komersanta, ne Regulatora lielu resursu ieguldījumu tā aprēķināšanai. Efektivitātes izmaksu koeficients balstās uz pieeju, ka sistēmas operators daļu no inflācijas izmaksu pieauguma kompensē, uzlabojot saimnieciskās darbības efektivitāti. Šāda pieeja nav	12. Pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksu efektivitāti nosaka saskaņā ar šādu formulu: $I_{PSO\ ef} = (I_{kap} + I_{ekspl}) \times K_{ef},$ kur: K_{ef} – izmaksu efektivitātes koeficients, kurš tiek noteikts 50 procentu apmērā no nākamā kalendārā gada, kas ir nākamais efektivitātes noteikšanas gads, prognozētā patēriņa cenu indeksa (inflācijas). Efektivitātes koeficienta vērtība nevar būt mazāka par nulli un lielāka par 1,5 procentiem. 2. Metodikā lietoti šādi termini un mērvienības: (..) 2.7.¹ izmaksu efektivitāte – izmaksu ietaupījuma apmērs, kas komersantam jāsasniedz regulatīvā perioda ietvaros, uzlabojot saimnieciskās darbības efektivitāti;

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		paredzot tā periodisku pārskatīšanu. Tāpat Grozījumu projektā noteikts, ka efektivitāte tiek aprēķināta no kopējām izmaksām, tai skaitā kapitāla un uz Latvijas lietotāju elektroapgādes vajadzībām attiecināto elektroenerģijas pārvades sistēmas zudumu, tehnoloģiskā procesa, avārijas un regulēšanas jaudas rezervju nodrošināšanas izmaksām, kā arī tranzīta zudumu izmaksām. Ievērojot, ka kapitāla izmaksu apmērs ir tieši atkarīgs no Regulatora noteiktās kapitāla atdeves likmes, faktiskās pārvades sistēmas regulējamās aktīvu bāzes vērtības un nolietojuma, kura aprēķins esošajiem aktīviem veikts atbilstoši Regulatora prasībām, šīm izmaksām nav piemērojami jebkādi to samazinoši efektivitātes pasākumi. Tāpat jāņem vērā, ka pārvades sistēmas operatora kontrolē nav	unikāla un tiek izmantota, piemēram, Lietuvā un Čehijā. Regulators neredz pievienoto vērtību noteikt fiksētu efektivitātes koeficientu un paredzēt tā periodisku pārskatīšanu, jo šāda pieeja radīs papildu darba apjomu gan Regulatoram, gan sistēmas operatoram un vienlaikus nebūs elastīga mainīgos apstākļos. Regulatora ieskatā, pārvades sistēmas operators var ietekmēt kapitāla, uz Latvijas lietotāju elektroapgādes vajadzībām attiecināto elektroenerģijas pārvades sistēmas zudumu, tehnoloģiskā procesa, avārijas un regulēšanas jaudas rezervju nodrošināšanas, kā arī tranzīta zudumu izmaksu apmēru, tādēļ nav pamatojuma efektivitātes formulā neietvert kapitāla izmaksu sadaļu. Vēršam uzmanību, ka viena no Grozījumu projektā ietvertajām izmaiņām paredz pāriet uz	

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		elektroenerģijas pārvades sistēmas zudumu (tai skaitā tranzīta zudumu), tehnoloģiskā procesa, avārijas un regulēšanas jaudas rezervju nodrošināšanas izmaksu, apmēra kontrole. Proti, kā jau AS “Augstsprieguma tīkls” vairākkārt norādīja, zudumu apmēru ietekmē gan laikapstākļi, gan tīkla noslodze, ko nav iespējams ne kontrolēt, prognozēt. Savukārt, regulēšanas jaudas rezervju nodrošināšanas izmaksu apmērs ir tieši izrietošs no balansēšanas jaudas tirgus rezultātiem. Nepamatota iepērkamo jaudas rezervju apmēra samazināšana būtu pretrunā ar pārvades sistēmas operatora pamatfunkciju – sistēmas drošas un stabilas darbības nodrošināšana. Metodikas 2.7.¹ apakšpunktā ietverta izmaksu efektivitātes definīcija, kas noteic, ka izmaksu efektivitāte ir izmaksu ietaupījuma apmērs, kuru regulatīvā perioda ietvaros	pieeju, kuru piemērojot nebūs jāpierāda sasniegto izmaksu efektivitāte regulatīvā perioda beigās. Savukārt, lai motivētu sistēmas operatoru nākamajos regulatīvajos periodos veikt pasākumus efektivitātes uzlabošanai, Grozījumu projektā ietverts stimuls komersantam paturēt visus saņemtos finanšu līdzekļus, kas gūti, sasniedzot virsefektivitāti. Regulators plāno arī 2026.gadā turpināt darbu pie efektivitātes tiesiskā regulējuma pilnveides. Regulators norāda, ka izmaksu efektivitāte ir balstīta uz rezultāta sasniegšanu, veicot darbības, kas rada papildu ieguvumus, efektīvi izmantojot resursus, pretēji situācijai, ja komersanta ieguvumi ir radušies, neveicot nekādas darbības, tādējādi ietaupot līdzekļus un pamatojot tos kā izmaksu efektivitāti.	

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		komersants spēj sasniegt, uzlabojot saimnieciskās darbības efektivitāti. Ņemot vērā, ka minētais definējums uzliktu par pienākumu vērtēt, vai izmaksu ietaupījums radies saimnieciskās darbības efektivitātes pasākumu rezultātā, kas pēc būtības uzliktu lieku administratīvo slogu gan Regulatoram, gan pārvades sistēmas operatoram, AS “Augstsprieguma tīkls” lūdz dzēst vārdus “uzlabojot saimnieciskās darbības efektivitāti”.	Vienlaikus, ņemot vērā AS “Sadales tīkls” priekšlikumus par grozījumiem Regulatora 2022.gada 28.novembra lēmumā Nr.1/41 ”Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu aprēķināšanas metodika”, proti, saistībā ar nepieciešamību ņemt vērā Latvijas Bankas prognozētās patēriņa cenu indeksa (inflācijas) prognozes, kas ņemtas vērā, lai nodrošinātu, ka regulējums ir elastīgs arī situācijās, kurās nav pieejamas Latvijas Bankas publicētās makroekonomiskās prognozes, attiecīgais Metodikas punkts tiek precizēts. Vienlaikus tiek ņemts vērā arī AS “Sadales tīkls” priekšlikums par izmaksu efektivitātes definīciju.	
6.	25. Personāla un sociālās izmaksas aprēķina saskaņā ar Darba likumu un sociālās apdrošināšanas jomu reglamentējošajiem	AS “Augstsprieguma tīkls” AS “Augstsprieguma tīkls” nevar atbalstīt Grozījumu	Nav ņemts vērā. Regulatora vadlīnijām ir informatīvs raksturs, un tās ir	25. Personāla un sociālās izmaksas aprēķina saskaņā ar Darba likumu un sociālās apdrošināšanas jomu

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	normatīvajiem aktiem. Personāla un sociālo izmaksu vērtēšanas principi noteikti regulatora personāla izmaksu aprēķināšanas vadlīnijās.	projektā ietverto nosacījumu, ka personāla izmaksu un prognozētās elektroenerģijas cenas noteikšanai turpmāk tiks izmantotas Regulatora vadlīnijas, ievērojot, ka šīs vēstules sagatavošanas brīdī šīs vadlīnijas nav pieejamas.	saistošas Regulatoram, bet, lai veicinātu komersantu izpratni par Regulatora vērtēšanas metodēm un kritērijiem, plānots, ka tās ir publiskas un komersanti var iepazīties ar attiecīgo dokumentu. Minētās vadlīnijas tiks publicētas Regulatora tīmekļvietnē pēc Grozījumu projekta apstiprināšanas.	reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem. Personāla un sociālo izmaksu vērtēšanas principi noteikti regulatora personāla izmaksu aprēķināšanas vadlīnijās.
7.	28.4. starpību starp plānoto un prognozēto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu, ko aprēķina šādi: $PIP_{t\text{ pr}} = I_{\text{pers BAI},t} \times (BAI_{\text{pl}} - BAI_{\text{pr}})/BAI_{\text{pl}}, \text{ kur:}$ $PIP_{t\text{ pr}}$ – prognozētā starpība starp plānoto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā periodā un faktiskās nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā [EUR]; $I_{\text{pers BAI},t}$ – tarifu aprēķinā iekļautās personāla izmaksas, kas	AS “Augstsprieguma tīkls” Grozījumu projekta 1.18.apakšpunktā ietverts 28.4.apakšpunkts, kas noteic starpību starp plānoto un prognozēto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu aprēķinu. AS “Augstsprieguma tīkls” vērš uzmanību, ka atbilstoši Darba Kopīgumam AS “Augstsprieguma tīkls” ir pienākums katra gada 1.janvārī pārskatīt darbinieku atalgojumu atbilstoši iepriekšējā gada inflācijas un enerģētikas nozarē strādājošo mēneša vidējās darba	Nav ņemts vērā. Regulators norāda, ka tarifu projekta izmaksu vērtēšanas procesā Regulatoram nav saistošas trešo pušu uzņemtās saistības, jo ar sistēmas pakalpojumu tarifu sedzamajās izmaksās ietveramas tikai ekonomiski pamatotas izmaksas. Regulatora ieskatā, personāla un sociālo izmaksu prognozēšanā būtu jāizmanto bruto algas izmaiņu rādītājs vai arī vispārējās inflācijas izmaiņu rādītājs, kuru prognozes tiek	28.4. starpību starp plānoto un prognozēto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu, ko aprēķina šādi: $PIP_{t\text{ pr}} = I_{\text{pers BAI},t} \times (BAI_{\text{pl}} - BAI_{\text{pr}})/BAI_{\text{pl}}, \text{ kur:}$ $PIP_{t\text{ pr}}$ – prognozētā starpība starp plānoto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā periodā un faktiskās nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā [EUR]; $I_{\text{pers BAI},t}$ – tarifu aprēķinā iekļautās personāla izmaksas, kas

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	aprēķinātas, izmantojot nominālās bruto algas izmaiņas prognozi, un attiecināmas uz attiecīgo tarifu periodu [EUR]; BAI_{pl} – tarifu aprēķinā izmantotās plānotās nominālās bruto algas izmaiņu kumulatīvais rādītājs attiecīgajam tarifu periodam; BAI_{pr} – prognozētās nominālās bruto algas izmaiņu kumulatīvais rādītājs attiecīgajam tarifu periodam;	samaksas izmaiņām. Lai novērstu neskaidrības par to, kādā veidā aprēķināma starpība starp plānotajām inflācijas un bruto algas izmaiņām un faktiskajām inflācijas un bruto algas izmaiņām, AS “Augstsprieguma tīkls” lūdz noteikt, ka aprēķinos attiecībā uz personāla izmaksu izmaiņām tiek ņemta vērā iepriekšējā gada faktiskā inflācija un faktiskās bruto algas izmaiņas enerģētikas nozarē strādājošiem.	publicētas vairākus gadus uz priekšu.	aprēķinātas, izmantojot nominālās bruto algas izmaiņas prognozi, un attiecināmas uz attiecīgo tarifu periodu [EUR]; BAI_{pl} – tarifu aprēķinā izmantotās plānotās nominālās bruto algas izmaiņu kumulatīvais rādītājs attiecīgajam tarifu periodam; BAI_{pr} – prognozētās nominālās bruto algas izmaiņu kumulatīvais rādītājs attiecīgajam tarifu periodam;
8.	28.7. ja iepriekšējā vai esošajā tarifu perioda ārējo normatīvo aktu izmaiņu vai ārkārtas situāciju novēršanas dēļ radušās neparedzētās izmaksas ir pamatotas un ciktāl tās nav atgūstamas citādi, ieņēmumu korekcijas daļa ir vienāda ar neparedzēto izmaksu faktisko apmēru;	AS “Augstsprieguma tīkls” Neparedzētas izmaksas, t.sk. izmaksas par jaunu štata vietu izveidi vai atalgojuma pieauguma darba pienākumu izmaiņu dēļ, iespējamās gan ārējo normatīvo aktu izmaiņu, gan ārkārtas apstākļu novēršanas dēļ, gan arī valsts institūciju pieņemto lēmumu un doto	Nav ņemts vērā. Regulators norāda, ka spēkā esošā Metodika jau nodrošina iespēju atgūt izmaksas, kuras var rasties regulatīvā perioda laikā no izmaiņām normatīvajā regulējumā, kas var radīt izmaksu pieaugumu. Regulatora ieskatā, valsts institūciju pieņemtie lēmumi vai dotie papildu uzdevumi ir	28.7. ja iepriekšējā vai esošajā tarifu perioda ārējo normatīvo aktu izmaiņu vai ārkārtas situāciju novēršanas dēļ radušās neparedzētās izmaksas ir pamatotas un ciktāl tās nav atgūstamas citādi, ieņēmumu korekcijas daļa ir vienāda ar neparedzēto izmaksu faktisko apmēru;

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		uzdevumu rezultātā. Proti, strauji pieaugot pieteikumu tehnisko prasību saņemšanai pieslēgumu ierīkošanai skaitam, ko AS “Augstsprieguma tīkls” nebija iespējams prognozēt un kas, AS “Augstsprieguma tīkls” ieskatā, uzskatāmi par ārkārtējiem apstākļiem, AS “Augstsprieguma tīkls” radušās pieslēgumu ierīkošanas funkcijas izpildes neparedzētas papildus izmaksas. Tāpat sagaidāms, ka šīs izmaksas pieaugs arī 2025.gadā, jo atbilstoši grozījumiem Elektroenerģijas tirgus likumā, sagaidāms straujš pieteikumu skaists elastīgā pārvades sistēmas pakalpojuma saņemšanai. Šo grozījumu veikšanu AS “Augstsprieguma tīkls” nebija iespējams prognozēt, iesniedzot tarifu	pielīdzināmi ārējo normatīvo aktu izmaiņām.	

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		projektu. Neparedzētas izmaksas iepriekšējā periodā AS “Augstsprieguma tīkls” radušās arī valsts institūciju pieņemto lēmumu un doto uzdevumu dēļ. Kā piemēru AS “Augstsprieguma tīkls” norāda nepieciešamību īstenot Baltijas valstu sinhronizāciju paātrinātā kārtībā, to veicot 2025.gada februārī nevis iepriekš plānotajā termiņā – 2025.gada beigās. Ievērojot minēto, AS “Augstsprieguma tīkls” lūdz Metodikas 28.7.apakšpunktu izteikt šādā redakcijā: <i>“28.7. ja iepriekšējā vai esošajā tarifu perioda ārējo normatīvo aktu izmaiņu, ārkārtas apstākļu, valsts institūciju pieņemto lēmumu vai doto uzdevumu dēļ radušās neparedzētās izmaksas ir pamatotas un ciktāl tās nav atgūstamas citādi, ieņēmumu</i>		

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<i>korekcijas daļa ir vienāda ar neparedzēto izmaksu faktisko apmēru”.</i>		
9.	53. Pārvades sistēmas operators tarifus var diferencēt arī katrai lietotāju grupai atkarībā no diennakts laika, nedēļas dienas, noslodzes un citiem rādītājiem, lai sekmētu efektīvāku pārvades sistēmas izmantošanu. Diferencētos tarifus pārvades sistēmas operators aprēķina tā, lai atbilstoši tiem aprēķinātā plānoto ieņēmumu kopsumma no lietotāju grupas par laika periodu, kuram aprēķināts diferencētais tarifu projekts, nepārsniedz attiecīgo diferencēto tarifu ieņēmumus.	Biedrība “Būvmateriālu ražotāju asociācija” Lai arī Metodikas 53.punkts nosaka pārvades sistēmas operatora tiesības “tarifus diferencēt arī katrai lietotāju grupai atkarībā no diennakts laika, nedēļas dienas, noslodzes un citiem rādītājiem, lai sekmētu efektīvāku pārvades sistēmas izmantošanu”, praksē sistēmas operators šo iespēju neizmanto, tādējādi ilgtermiņā pieaug riski neefektīvai sistēmas izmantošanai un nelietderīgām kapitāla investīcijām, kā rezultātā lietotājiem netiks nodrošināts optimāls izmaksu līmenis. Viens no efektīvākajiem pārvades diferencētā tarifa piemērošanas veidiem ir RTP (<i>real time pricing</i>) tarifs, kas precīzi atspoguļo zudumu	Nav ņemts vērā. Regulators norāda, ka pirms uzlikt par pienākumu sistēmas operatoram aprēķināt piedāvāto diferencēto tarifu, būtu nepieciešama detalizēta analīze. Šobrīd Regulatora rīcībā nav informācijas, vai ar sistēmas operatora rīcībā esošo infrastruktūru ir iespējams nodrošināt šāda tarifa aprēķināšanu un piemērošanu. Vienlaikus Regulators paļaujas uz to, ka, ja ir iespēja sistēmas operatoram piemērot (aprēķināt) šādu diferencēto tarifu un tas var veicināt efektīvāku sistēmas izmantošanu un samazināt sistēmas operatora izmaksas, sistēmas operators aprēķinās un piedāvās Regulatoram apstiprināšanai piedāvāto diferencēto tarifu.	53. Pārvades sistēmas operators tarifus var diferencēt arī katrai lietotāju grupai atkarībā no diennakts laika, nedēļas dienas, noslodzes un citiem rādītājiem, lai sekmētu efektīvāku pārvades sistēmas izmantošanu. Diferencētos tarifus pārvades sistēmas operators aprēķina tā, lai atbilstoši tiem aprēķinātā plānoto ieņēmumu kopsumma no lietotāju grupas par laika periodu, kuram aprēķināts diferencētais tarifu projekts, nepārsniedz attiecīgo diferencēto tarifu ieņēmumus.

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		izmaksas reālā laika režīmā stundu griezumā (nākotnē īsākā periodā). Tādējādi tiek radīts spēcīgs signāls gan patēriņa pārvešanai uz stundām ar zemāku sistēmas noslodzi, gan investīcijām uzkrāšanas tehnoloģijās. Rezultātā samazinās nepieciešamība kapitāla ieguldījumiem tīkla pīķa jaudas palielināšanā un tiek ierobežots tarifu pieaugums nākotnē. Tāpat šāds tarifs nodrošina lielāku ieņēmumu stabilitāti sistēmas operatoram, jo ieņēmumu apjoms nav pakļauts elektroenerģijas tirgus cenas svārstību riskiem. Šāda pieeja ir iespējama, ņemot vērā viedo skaitītāju sniegtās priekšrocības un atbilstoši Energoregulatoru sadarbības aģentūras (ACER) sniegtajai informācijai Zviedrijas, Norvēģijas un Slovēnijas sistēmas operatori piedāvā to lietotājiem. ACER rekomendācijas atzīmē šā tarifa		

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		principa izmaksu reflektivitāti un ietekmi uz sistēmas efektīvu izmantošanu. Ievērojot minēto, Metodikā būtu jānosaka sistēmas operatoram pienākums individuāli (pēc lietotāja pieprasījuma) vai vispārēji (visiem lietotājiem un sadales sistēmas operatoriem) nodrošināt RTP pārvades diferencēto tarifu.		
10.	Grozījumu projekts.	Biedrība “Būvmateriālu ražotāju asociācija” Jaudas uzturēšanas diferencētā tarifa izlīdzināšana starp lietotājiem (no sistēmas izejošajām plūsmām) un ražotājiem (sistēmā ieejošajām plūsmām): pieaugot elektroenerģijas ražotāju pieslēgumu jaudām, pakāpeniski pieaug arī nepieciešamais sistēmas operatora ieņēmumu apjoms tīkla uzturēšanai, kas pie pašreizējā izmaksu attiecināšanas sadalījuma	Nav ņemts vērā. Regulators norāda, ka jau šobrīd Metodika paredz, ka visi sistēmas lietotāji piedalās elektroenerģijas pārvades sistēmas uzturēšanā. Metodikas 42.punkts jau noteic, ka pārvades tarifu nosaka visiem pārvades sistēmas lietotājiem. Spēkā esošais ražotāju tarifs aprēķināts atbilstoši Komisijas 2010.gada 23.septembra Regulai Nr.838/2010, ar ko nosaka pamatnostādnes par pārvades sistēmu operatoru savstarpējo kompensāciju mehānismu un	

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		pamatā tiek attiecināts tikai uz lietotājiem. Šāda izmaksu attiecināšana nav ilgtspējīga, nenodrošina efektīvu pārvades sistēmas izmantošanu un noved pie neatbilstošiem izmaksu signāliem gan rūpniecības sektora elektrifikācijai, gan investīcijām uzkrāšanas tehnoloģijās. Energoregulatoru sadarbības aģentūra (ACER) jau kopš 2014.gada ir norādījusi uz neatbilstošiem ierobežojumiem tarifu noteikšanā elektroenerģijas ražotājiem, tādējādi paverot tiesības dalībvalstu regulatoriem pieprasīt Eiropas Komisijas regulā noteikto griestu individuālu piemērošanu atbilstoši izmaksās balstītiem apsvērumiem (saite uz ACER viedokli). Biedrība “Būvmateriālu ražotāju asociācija”, veicot sistēmdinamikas analīzi, ir secinājusi, ka ieguvumi no	kopējo regulatīvo pieeju pārvades maksu noteikšanai. Regulators uzskata, ka, AS “Augstsprieguma tīkls” aprēķinot elektroenerģijas ražotājiem diferencēto tarifu nākamajam regulatīvajam periodam, tam būtu jāsedz izmaksas, ko rada elektroenerģijas ražotāji kopumā. Līdz ar to Regulators neredz pamatu Metodikā paredzēt regulējumu, saskaņā ar kuru elektroenerģijas ražotāju tarifam būtu jābūt tādām pašām kā citiem lietotājiem, neizvērtējot, cik lielas izmaksas elektroenerģijas ražotāji, kuru iekārtas ir pieslēgtas pie pārvades sistēmas, rada kopumā pārvades sistēmai.	

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		elektroenerģijas ražotāju jaudas tarifa griestu atcelšanas pārsniedz potenciāli negatīvos efektus uz ražotāju kapitāla atdevi spēcīgāku pieprasījuma signālu rūpniecības elektrifikācijas un uzkrāšanas tehnoloģijās dēļ. Ievērojot minēto, biedrības “Būvmateriālu ražotāju asociācija” ieskatā, Metodikā būtu jānosaka pienākums sistēmas operatoram jaudas uzturēšanas tarifu diferencēt vienlīdzīgi starp elektroenerģijas ražotājiem un lietotājiem un secīgi – iesniegt izmaksu pamatojumu ACER un Eiropas Komisijā.		

III. Citi priekšlikumi un komentāri				
11.	Grozījumu projekts	AS “Augstsprieguma tīkls” AS “Augstsprieguma tīkls” aicina Regulatoru apsvērt iespēju Grozījumu projektā ietvert normas,	Sniegts skaidrojums Regulators norāda, ka Metodikas 53.punkts nosaka tarifu diferencēšanas vispārējo	

		kā tarifi piemērojami gadījumā, kurā viena pieslēguma ievaros ierīkotas elektroenerģijas ražotāja un/vai lietotāja un/vai elektroenerģijas uzkrātuves operatora ietaises.	ietvaru un šobrīd nesaredz nepieciešamību noteikt daudz precīzākus diferencēšanas nosacījumus pašreizējos mainīgajos apstākļos un pie tarifu projekta izvērtēšanas noteikt tarifu piemērošanas nosacījumus.	
--	--	--	--	--

Jaševs, 67873861, dainis.jasevs@sprk.gov.lv